

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ* tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 15.09.2025

Güldeğer VARLI

Van Milletvekili

Son yıllarda Türkiye'de kadına yönelik şiddet ve şüpheli kadın ölümlerinde ciddi bir artış yaşanmaktadır. Bu vakaların çoğu intihar ya da kaza olarak kaydedilse de kamuoyunda ve ailelerde ölümlerin ardında farklı nedenlerin olabileceğine dair güçlü şüpheler oluşmaktadır. Ayrıca Van'da son yıllarda artan şüpheli kadın ölümlerine ilişkin yetkililerin yetersiz müdahalesi kamuoyunda ciddi endişelere neden olmaktadır. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi 21 yaşındaki Rojin Kabaiş, 27 Eylül 2024'te kaldığı yurttan ayrıldıktan sonra kaybolmuş, 18 gün sonra Van Gölü kıyısında cansız bedeni bulunmuştu. Rojin'in otopsi raporlarında ölüm nedeni "boğulma" olarak kaydedilse de soruşturma dosyasına getirilen gizlilik kararıyla birlikte, Kabaiş'in bedeninde iki farklı erkeğe ait DNA örneği tespit edildiği yönündeki iddialar kamuoyuna yansımıştır. Ayrıca dosyada şüpheli olarak adı geçen iki kişiyle ilgili herhangi bir resmî açıklama yapılmamış, bu durum kamuoyundaki şüpheleri daha da artırmıştır.

Bunlarla beraber, sosyal medyada Rojin Kabaiş için yapılan en az 200 paylaşım ve hesabın erişime engellendiği, bu talebin üniversite tarafından iletildiği basına yansımıştır. Üniversitenin kendi öğrencisinin ölümüne dair adalet talebi yerine, kamuoyunu bilgilendirmeyi engelleyen bir tutum sergilemesi toplumsal güveni zedelemektedir. Bu tür uygulamalar, ifade özgürlüğünü ve demokratik denetim hakkını ihlal etmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesi uyarınca ifade özgürlüğü yalnızca düşünce açıklama değil, bilgiye erişim ve kamu denetimi hakkını da kapsar. Rojin Kabaiş'in ölümüne dair adalet arayışının bastırılması, yalnızca bu dosyaya özgü olmayıp, kadınların yaşam hakkına yönelik artan ihlaller karşısında toplumsal cezasızlık algısını da derinleştirmektedir.

Aradan geçen süreye rağmen etkin ve şeffaf bir soruşturma yürütülmemesi, kamuoyunun bilgilendirilmemesi ve adalet isteyen hesapların engellenmesi, bu sürecin toplum vicdanında yara açmasına neden olmaktadır. Rojin Kabaiş'in şüpheli ölümünün tüm yönleriyle aydınlatılması, gizlilik kararının kaldırılması ve varsa adli süreçteki ihmal ya da müdahalelerin ortaya çıkarılması hem hukuki hem de toplumsal açıdan büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Son 10 yılda Van ilinde yaşanan kadın cinayetleri, şüpheli kadın ölümleri ve kaybolan kadın sayısı kaçtır?
2. Van ilinde artan şüpheli ölümlere ilişkin bakanlığınız tarafından alınan önlemler nelerdir?
3. Van ilinde kadın cinayetlerini ve kadına yönelik şiddeti önlemeye yönelik Bakanlığınızca yürütülen özel bir çalışma ya da eylem planı var mıdır?
4. Rojin Kabaiş'in ölümüne ilişkin başlatılan adli ve idari soruşturmanın mevcut durumu nedir? Olayla ilgili herhangi bir gözaltı, tutuklama veya suç duyurusu yapılmış mıdır? Soruşturma kapsamında şüpheli ya da şüpheliler tespit edilmiş midir?
5. Rojin Kabaiş'in ölümü resmi kayıtlara nasıl geçmiştir?
6. Rojin Kabaiş'in yurttan ayrıldığı, kaybolduğu ve bulunduğu güne ilişkin kamera kayıtları emniyet veya savcılık makamlarınca incelenmiş midir? Söz konusu kayıtlar neden kamuoyuyla paylaşılmamaktadır?
7. Rojin Kabaiş'in bedeninde iki farklı erkeğe ait DNA örneklerinin bulunduğu iddiası doğru mudur? Bu DNA örneklerinin kimlere ait olduğu tespit edilmiş midir?
8. Rojin'in cansız bedeninin bulunduğu sahil ile kaybolduğu yurt arasındaki mesafenin nasıl oluştuğu konusunda soruşturma kapsamında net bir değerlendirme yapılmış mıdır?
9. Soruşturma dosyasına getirilen gizlilik kararının gerekçesi nedir? Kararın kaldırılması yönünde bakanlığınızın bir girişimi oldu mu?
10. Olayla ilgili sosyal medyada yapılan en az 200 gönderi ve sosyal medya hesabı hakkında erişim engeli kararı alınma gerekçesi nedir? Olayın aydınlatılması yerine Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi tarafından sosyal medya hesaplarına engelleme talebi hakkında Üniversite için başlatılan bir soruşturma var mıdır? Üniversitenin hesapları engelleme yönündeki gerekçesi nedir?
11. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinin sosyal medya hesaplarını ve paylaşımları engelleme talebinin gerekçesi kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?

12. Bir üniversitenin, kendi öğrencisinin şüpheli ölümüyle ilgili toplumsal adalet talebine karşı ifade özgürlüğünü sınırlandırıcı bir pozisyon almasının yasal ve etik gerekçesi nedir? Hangi gerekçe ile hesaplara engelleme kararı alınmıştır?
13. Soruşturmanın aradan geçen süreye rağmen olayın sonuçlandırılmamış olmasının gerekçesi nedir? Etkin bir soruşturma yürütülmediği yönündeki kamuoyu algısına karşı Bakanlığınızca herhangi bir denetim veya inceleme yapılmış mıdır?
14. Rojin Kabaiş dosyasındaki belirsizliklerin giderilmesi, kamuoyunun bilgilendirilmesi ve benzer olayların tekrarının önlenmesi adına Bakanlığınızca alınan veya alınması planlanan tedbirler nelerdir?
15. Soruşturmaya dair bilgi talep eden sosyal medya kullanıcılarının içeriklerine erişim engeli getirilmesinin ifade özgürlüğü ve kamuoyunun bilgi edinme hakkı bakımından değerlendirilmiş midir?
16. Bakanlığınız, Rojin Kabaiş'in ölümünün aydınlatılması ve benzer vakalarda cezasızlık algısının ortadan kaldırılması için herhangi bir özel denetim veya inceleme başlatmayı planlamakta mıdır?
17. 2020–2025 yılları arasında Türkiye genelinde kayıtlara geçen şüpheli kadın ölümü sayısı kaçtır? Bu vakalardan kaçının cinayet olduğu açığa çıkmıştır?
18. Şüpheli kadın ölümlerine ilişkin etkin bir izleme, soruşturma ve raporlama mekanizması kurulmasına yönelik Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma var mıdır?
19. Kadınların yaşam hakkını güvence altına almak, özellikle şüpheli kadın ölümlerini önlemek amacıyla alınması planlanan yeni tedbirler var mıdır? Varsa bu tedbirler nelerdir?